Frimerke posten

Nr. 3/2017
Posten Norge
Frimerketjenesten

Sykkel-VM 2017

To frimerker utgis til mesterskapet i Bergen

NYE FRIMERKER Side 10

Fredrikstad 450 år

NYE FRIMERKER Side 4

Personjubileer

NYE FRIMERKER Side 16

Bryllup, konfirmasjon eller barnedåp?

Lag dine egne frimerker til invitasjoner og takkekort.

Enkelt å bestille - Rask levering

Bestill på posten.no/personlige

Foto: © www.colourbox.com

Kjære kunde!

Sykkel-VM 2017 arrangeres i Bergen i september, og Posten er med på laget.

Postens og Bring er sykkel-VMs offisielle leverandør av post- og logistikktjenester. Frimerkene til mesterskapet utgis allerede 16. juni, og viser syklister i vakker vestlandsnatur. Ragnar Aalbu er illustratøren bak utgivelsen. Han er en erfaren illustratør, men har ikke tidligere designet frimerker.

Fredrikstad kan i år feire 450-årsjubileum, noe byen markerer gjennom hele året. Frimerket, som utgis 16. juni, viser statuen av byens grunnlegger, kong Frederik II, på torget i Gamlebyen. Magnus Rakeng er designeren bak frimerket.

Eilert Sundt og Marcus Thrane var begge pionerer innenfor sine felt. Sundt var samfunnsforsker og betegnes som Norges første sosiolog, mens Thrane grunnla Norges første arbeiderbevegelse. Begge har 200-årsjubileum i år, og Sverre Morken fikk oppdraget med å gravere frimerkene til jubileet.

Mauritius-frimerkene fra 1847 er verdenskjente. I denne utgaven av Frimerkeposten kan du lese den fascinerende historien om trykkplaten til merkene, som i mange år var forsvunnet.

God fornøyelse!

Vennlig hilsen

Halvor Fasting

Halvor Fasting
direktør

Innhold

NYE FRIMERKER
Fredrikstad 450 år
Side 4

Sykkel-VM i Bergen
Side 10

Personjubileer
Side 16

HEGES SKRÅBLIKK
Side 22

ØRNS SPALTE
Side 30

FRIMERKEKLIPP
Side 36

Posten Norge AS, Frimerketjenesten

Postboks 250
0510 OSLO

Besøksadresse:
Persveien 34/36, 0581 OSLO

E-post:
frimerketjenesten@posten.no
Internett: posten. no/frimerker
Telefon: +47 23 14 78 70
Telefaks: +47 23 14 78 00

Nordea Bank, Oslo
Kontonummer: 6003 06 35097
IBAN-nr.: NO25 6003 06 35097
SWIFT: NDEANOKK

Redaksjon: Arnfinn Skåle (redaktør), Halvor Fasting, Rune Øyen.

Design: Posten Norge AS, Konsernkommunikasjon, Design
Foto: Maico Amorim / Unsplash
Trykk: Byråservice

Miljøfyrtårn®

Illustrasjon: Anniken Riiser Holbakken

Fredrikstad 450 år

Frederik feirer

Jubilanten i Østfold har nemlig en fargerik historie å se tilbake på.

Angrepet på Sarpsborg skal ha skjedd en gang på våren. Den nordiske syvårskrigen hadde rast siden 1563. I 1567 angrep svenskene Norge en rekke ganger. Byene Hamar og Oslo ble nedbrent, og svenskene herjet i Smålenene. Det skal ha blitt avkrevd en såkalt "brannskatt" av borgerne i Sarpsborg. Om den ble betalt vites ikke, men utfallet ble iallfall en by som endte i flammer.

Flytting

En septemberdag i 1567 ble Kong Frederik II av Danmark og Norge forelagt et dokument til signering. Tidligere samme år hadde han hatt besøk av borgermesterne Mads Haraldssøn og Jens Lang fra Sarpsborg. De klaget sin nød over byen som tidligere på året var blitt nedbrent av svenskene. På vegne av byborgerne hadde de et oppsiktsvekkende ønske; de ønsket å flytte hele byen og bygge den opp igjen ved Glommas utløp på gården Brubergs grunn. Kong Frederik oppfylte borgernes ønske, og lot dem anskaffe gården som tidligere tilhørte adelsmannen Peder Litle. Flere av de omkringliggende gårder ble lagt under den nye byen for å tjene som utmark.

Den gamle idylliske vindebroen var en gang Gamlebyens eneste forbindelse med utenverdenen.

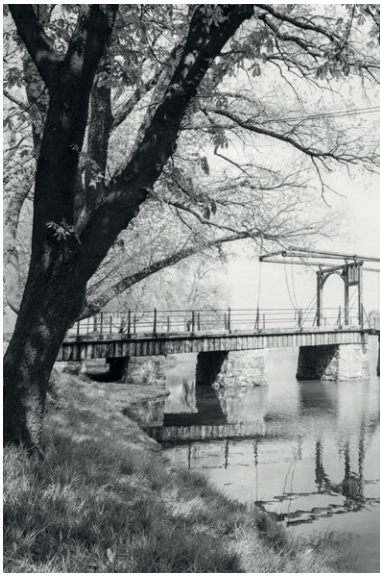

Byjubileet skal feires gjennom hele jubileumsåret, mens den offisielle hovedmarkeringen er Frederikfesten i september.

Kongen ga også borgerne ti års skattefrihet som hjelp under nybyggingen. 12. september 1567 satte kong Frederik sin kongelige signatur på dokumentet som tillot flyttingen. «Frederiks stad» var blitt til, selv om bynavnet ikke skulle bli tatt i bruk før i 1569.

Ny brann

Bare et par år etter flyttingen ble byen igjen brent ned av svenskene. Men bedre havneforhold og tilgjengeligheten til eksportmarkedene var nok viktigere enn å sikre byen mot angrep. Elva var lang og grunn opp mot fossen, så med stadig større handelsskip på 1500-tallet var det mye lettere å legge til ved elvemunningen eller borte på Gressvikfloa. Store og gode bymarker var også viktig for borgerne, men også sild kan ha vært av betydning. Det store sildefisket i Skagerak ga rikdom til mange av byens innbyggere. Kortere vei til havet kan derfor ha vært det som fristet sarpingene ned til Fredrikstad i 1567.

Jubileumsfest

Byjubileet skal feires gjennom hele jubileumsåret, mens den offisielle hovedmarkeringen er Frederikfesten i september. Frederikfesten har de siste år blitt arrangert i løpet av én helg, men i år vil byen feires i 11 dager, fra 7. til 17. september. I samarbeid med Østfold kulturutvikling kommer nysirkusaktørene Cirkus Cirkör med den spektakulære forestillingen «Limits» på Blå Grotte.

Kulturnatt 15. september

Gjennom Kulturnatt vil alle byens kulturaktører prege bybildet gjennom en hel kveld og natt, og opplevelsene denne kvelden vil være gratis for publikum. Det vil

også være historisk marsj med Tambourafdelingen af 1704 fra Sarpsborg til Fredrikstad, og konsert med CC Cowboys, Aunt Mary og Tommy Tokyo og de bipolare på Tollbodplassen i regi av Gamlebyen festivaldrift. Det blir «Handelens dag i Fredrikstad - 450 års erfaring» i regi av Fredrikstad Næringsforening, konserter med Det Norske Blåse-ensemblet, festgudstjeneste i Fredrikstad domkirke i samarbeid med Reformasjonsjubileet og aktivitetsdagen Barnas Isegran i samarbeid med Østfoldmuseene. Dette er bare noen av aktivitetene og opplevelsene som skjer i den offisielle feiringen.

KILDE: FREDRIKSTAD KOMMUNE OG FREDRIKSTAD 450 ÅR

Se **www.fredrikstad450.no** for nærmere informasjon

Postkort. Fredrikstad festning, Toghusporten 1776

Foto: t.v. © Aage Storløkken / Aktuell / NTB scanpix, t.h. © Neupert, Herman Christian / Norsk Folkemuseum

Foto: © Sten Helberg

NK 1961
Statuen av kong Frederik II på torvet i Gamlebyen i Fredrikstad. På frimerket har kongen en fot i fortiden og en fot i nåtiden.

Fredrikstad 450 år

Førstedagsbrev kr 29,–

FREDRIKSTAD

16.06.2017

Førstedagsstempel

Nummer:	NK 1961
Motiv:	Statuen av kong Fredrik II i Gamlebyen i Fredrikstad (© Wilhelm Rasmussen/BONO)
Utforming:	Magnus Rakeng
Foto:	Gammelt bymotiv: Fotograf ukjent / Østfold fylkes billedarkiv Nytt bymotiv: © Espen Bratlie / Samfoto
Verdier:	Kr 23,00
Opplag:	300 000 frimerker
Utgitt i:	Ark à 50 frimerker
Trykk:	Offset fra Joh. Enschedé Security Print, Nederland

Dato: 16.06.2017

Gullbrev kr 99,–

Samlersett kr 67,–

Salgspriser

Førstedagsbrev:	kr 29,-
Presentasjonsfolder:	kr 38,-
Samlersett:	kr 67,-
Gullbrev:	kr 99,-
Maksimumkort:	kr 29,-

Foto © Bergen 2017 / Tom Guldbrandsen

Forbereder seg til fest

16. september er det åpningsseremoni for sykkel-VM 2017 i Bergen.

Sykkel-VM er et av verdens største idrettsarrangement, og fra 16. til 24. september arrangeres det i Bergen, Askøy, Fjell og Øygarden. Sykkel-VM blir det største sommeridrettsarrangement som har vært i Norge, og det nordligste sykkel-VM noensinne. Mesterskapet består av 12 øvelser over ni konkurransedager og samler mer enn 1 150 utøvere fra rundt 80 deltakende nasjoner. Det ventes rundt 500 000 tilskuere og over 300 millioner TV-seere i løpet av mesterskapsdagene.

«Race to Celebrate»

Visjonen til Sykkel-VM Bergen 2017 er at arrangementet skal være spektakulært, inspirerende og populært. Gjennom slagordet «Race to Celebrate» skal Bergen 2017 begeistre en hel verden, ikke bare gjennom idrettsprestasjonene, men gjennom publikumsablegøyer i løypene, barne- og mosjonsritt og oppmerksomhet rundt folkehelse. Sykkel-VM skal være et arrangement for alle.

Lagtemporitt

Dette er en spektakulær og underholdende øvelse som virkelig vil gi den perfekte starten på sykkel-VM. Lagtempo kvinner og menn kjører den samme løypen, med start fra Askøy, rett utenfor Bergen. Den flotte øykommunen vil gi en flott ramme for starten på mesterskapet. Målgang er på Festplassen i hjertet av Bergen.

Temporitt og fellesstart

Rittene foregår i Bergensområdet. 20. september blir et høydepunkt når klassen menn elite skal ha målgang på toppen av Fløyen. Klatringen opp Fløyen er 3,4 km med gjennomsnittsstigning på 9,1 %. Dette er aller første gang et

Foto: © Bergen 2017 / Tom Guldbrandsen

- VM skal gi sykkelglede for alle og bidra til et løft for folkehelse, byutvikling og miljø.

VM-temporitt skal avsluttes på et fjell, så dette blir spektakulært! Fellesstartene kjøres i løyper i og rundt Bergen. Fellesstarten for menn starter i Øygarden, med havet og det vakre kystlandskapet i bakgrunnen. Kulissene skaper en magisk opplevelse for tilskuere, ryttere og ikke minst TV-seere over hele verden.

Sykle til VM

I april startet Bergen 2017 sammen med blant andre Posten og Bring kampanjen «Sykle til VM» for å få flest mulig ut av sofaen og opp på sykkelen. «Sykle til VM» er en mobilapplikasjon som er gratis å laste ned. Aktiviteten registreres på applikasjonen, og du vil motta premier ved spesielle GPS-punkt, litt tilsvarende det populære Pokemon GO. Hovedpremiene er blant annet billetter til VM, tur til Paris og treningsøkter med proffsyklist. Alle typer sykler vil kunne benyttes i kampanjen, også elsykkel, sparkesykkel og trehjulssykkel. Det er lagt opp til at skoler, bedrifter og kommuner skal kunne utfordre hverandre. Aktiviteten registreres ved å bruke mobilapplikasjonen.

Mer hverdagssykling

Sykkelpresident Harald Tiedemann Hansen er opptatt av at Sykkel-VM skal være mer enn et idrettsarrangement over ni dager. - VM skal gi sykkelglede for alle og bidra til et løft for folkehelse,

byutvikling og miljø. Vi vil ta tilbake hverdagssyklingen, og vil at flere skal bruke sykkelen som transportmiddel frem mot, men også etter VM, sier han.

Med Posten på laget

Posten og Bring ble valgt som offisiell leverandør av post og logistikktjenester. Under sykkel-VM vil du finne Postens og Brings stand i Bergen sentrum. Der kan du blant annet kjøpe dagens konvolutt med VM-frimerker og motivstempel. Velkommen!

KILDE: WWW.BERGEN2017.NO

Se **www.bergen2017.no** for nærmere informasjon

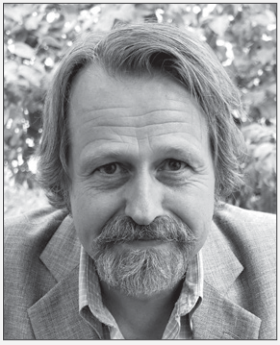

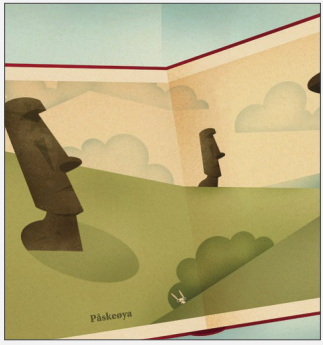

Et utvalg av frimerkekunstnerens portfolio.

RAGNAR AALBU

KUNSTNEREN: Ragnar Aalbu (f. 1966) er utdannet ved Statens håndverks- og kunstindustriskole. Han tar oppdrag som illustratør, og er forfatter og illustratør av egne bildebøker. Aalbu har vunnet mange priser for både oppdragsillustrasjoner og bokutgivelser, og ble i 2016 nominert til Nordisk råds barne- og ungdomslitteraturpris.

Program til sykkel-VM

16. september:	Åpningsseremoni
17. september:	Lagtemporitt
18.–20. september:	Temporitt
21. september:	Mosjonsritt for alle: «Race to celebrate»
22.–24. september:	Fellesstart

NK 1962

NK 1963

Sykkel-VM 2017

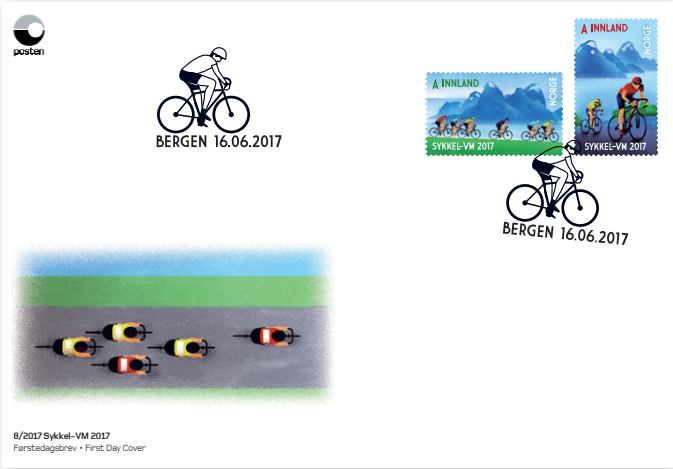

Førstedagsbrev kr 32,-

Førstedagsstempel

Nummer:	NK 1962-1963
Motiv:	Syklister i vestlandsnatur
Utforming:	Ragnar Aalbu
Verdier:	A-Innland (kr 13,00) x 2
Opplag:	1 150 000 av hvert frimerke
Utgitt i:	Hefte à 10 selvklebende frimerker
Trykk:	Offset fra Joh. Enschedé Security Print, Nederland

Foto: Markus Spiske / Unsplash

Dato: 16.06.2017

Gullbrev kr 99,–

Samlersett kr 73,–

Salgspriser

Førstedagsbrev:	kr 32,-
Presentasjonsfolder:	kr 41,-
Samlersett:	kr 73,-
Gullbrev:	kr 99,-
Sett maksimumkort:	kr 38,-

Foto: Olsen & Thomsen's Photographiske Atelier (Christiania) og ukjent / © Nasjonalbiblioteket

Pionerer

Marcus Thrane og Eilert Sundt virket på forskjellige felt, men begge var foregangsmenn innenfor sine områder.

Marcus Thrane ble født 14. oktober 1817 i Christiania. Han ble leder for den første arbeiderbevegelsen i Norge. Thranitterbevegelsen vokste med eksplosiv fart i 1849–50 og nådde sannsynligvis opp i et medlemstall på ca. 30 000 i omkring 300 lokalforeninger. Tilslutningen i byene kom fra håndverkere og arbeidsfolk; på landet var det særlig husmenn og småbrukere som sluttet seg til bevegelsen, men også mange vanlige bønder kom etter hvert med. Bevegelsen nådde ikke Nord-Norge og i liten grad Vestlandet.

Thranittenes program forbindes ofte med «petisjonen» til Kongen som med 13 000 underskrifter ble levert 19. mai 1850. «Kravene» var blant annet allmenn stemmerett, avskaffelse av vernetoll, reform av allmueskolen og bedring av husmennenes kår.

I fengsel

Myndighetene lot ikke Thrane og thranittene være i fred, og Thrane fikk en dom for gudsbespottelse som Høyesterett siden opphevet. Men 7. juli 1851 ble Thrane og flere ledende thranitter arrestert. I alt ble 127 thranitter dømt, og Thrane selv fikk fire års tukthus. Da de ledende thranittene ble arrestert og dømt, var det snart ute med bevegelsen.

Emigrerte

Thrane kom ut av fengselet i 1858 og arbeidet som omreisende fotograf til han i 1863 utvandret til

Mens Sundt viet livet sitt til studier av levekårene til befolkningsgrupper, startet Thrane en massebevegelse for å bedre arbeidernes kår.

Resultatet ble et imponerende forfatterskap som belyste arbeidsforhold og sosiale problemer i Norge på midten av 1800-tallet.

Amerika, der han levde som foredragsholder og skribent. Han døde i 1890. I 1949 ble hans jordiske levninger hentet hjem. Han fikk sin grav i Æreslunden på Vår Frelsers gravlund i Oslo.

Norges første sosiolog

Eilert Sundt ble født i Farsund 8. august 1817 og var samfunns- og kulturforsker. Han var en pioner innen fag som demografi og etnologi i Norge, og han regnes i dag som norsk samfunnsvitenskaps far. Han hadde ingen formell utdannelse i disse fagene, men bygde på egen lesing og observasjoner fra lange reiser omkring i landet. Resultatet ble et imponerende forfatterskap som belyste arbeidsforhold og sosiale problemer i Norge på midten av 1800-tallet.

Studier av levekår

Fra 1845 var Sundt lærer ved Christiania tukthus. Her lærte han taterne å kjenne. Han tilbød å sette seg inn i deres språk, tenkesett og livsforhold i håp om «å vinne dem for sivilisasjonen». Til dette fikk han i 1848 et stipend som ble fornyet hvert år til 1869, da rammen for hans studier etter hvert ble utvidet til å omfatte de fattige befolkningsgruppene generelt. Dette arbeidet resulterte i en rekke verk om blant annet giftemål, sedelighet, arbeiderklassens kår, edruelighet og huslivet i Norge.

Folkeopplysning

Med årene kom Sundts forskning til å omfatte mer enn sosiale spørsmål. Hans avhandling, «Om Bygnings-Skikken paa Landet i Norge», er blitt stående som et viktig kildeskrift for norsk bygningshistorie. Sundt var en overbevist folkeopplysningsmann og var blant stifterne av Selskabet for Folkeoplysningens Fremme i 1850 og av Christiania Arbeidersamfund i 1864. Han ble utnevnt til ridder av St. Olavs Orden i 1864.

KILDE: STORE NORSKE LEKSIKON, WIKIPEDIA.

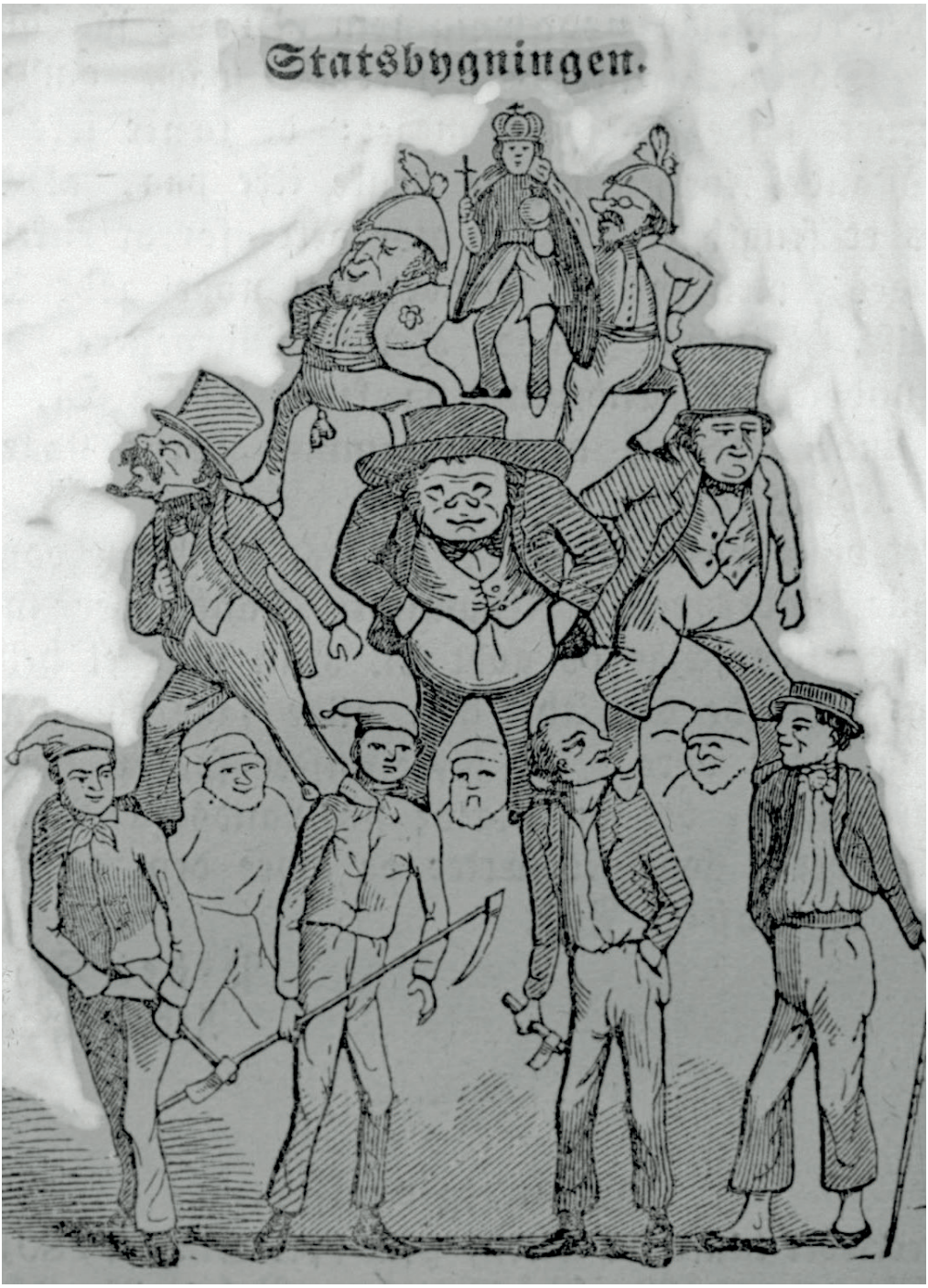

Foto: © Worm-Petersen, Severin / Norsk Teknisk Museum (CC BY)

Foto: Oslo Museum, © Offentlig eiendom/Wikimedia Commons

Personjubileer

Førstedagsbrev kr 59,–

Førstedagsstempel

Nummer:	NK 1964–1965
Motiv:	Marcus Thrane, Eilert Sundt
Kunstner og gravør:	Sverre Morken
Foto:	NTB Scanpix
Verdier:	Kr 23,00 – kr 30,00
Opplag:	300 000 av hvert frimerke
Utgitt i:	Ark à 50 frimerker
Trykk:	Ståltrykk/offset fra Joh. Enschedé Security Print, Nederland

NK 1964
Portrett av Marcus Thrane sammen med røde faner foran første nummer av Arbeiderforeningernes blad.

NK 1965
Portrett av Eilert Sundt foran bygninger og bildet «Lørdagsfriing på seteren» av Johannes Flintoe.

Dato: 16.06.2017

Gullbrev kr 99,–

Samlersett kr 127,–

Salgspriser

Førstedagsbrev:	kr 59,–
Presentasjonsfolder:	kr 68,–
Samlersett:	kr 127,–
Gullbrev:	kr 99,–

Illustrasjon: Kristin Slotterøy

Den første gangen

Livet er fullt av milepæler, skjellsettende opplevelser som er med å definere hvem du er og hvor du kommer fra.

Selv husker jeg naturligvis ikke mine første ord eller skritt. Men en minst like stor begivenhet fant sted noen år senere: Den første gangen jeg rullet uhjulpet av sted på tohjulssykkel. En uhøytidelig spørreundersøkelse blant kollegene på kontoret slår fast et sørgelig faktum: Ingen husker sin første gang. De husker stasen med å ta fram sykkelen om våren, pusse og gnikke, sykle fra morgen til kveld. Det var slik man kom seg fram, gjorde seg kjent.

Den første gangen gjorde såpass sterkt inntrykk på meg at den sitter ennå. Det var i gata hos mormor og morfar. Det var flatt der, i motsetning til bakkene i boligfeltet der jeg vokste opp. Sykkelen var et godt brukt, litt for stort arvestykke, en oransje Diamant med to gir som skiftet ved et tråkk bakover. Det var småskoføre, og lufta anget av vår og forventning. Plutselig gikk det bare av seg selv. Jeg var seks, og jeg syklet.

Siden har det blitt mange sykkelturer, og sykler. Jeg er en jobbsykler, og i vinter overvant jeg en årelang frykt: I stedet for å sette sykkelen i garasjen i påvente av vår og tørt føre ,byttet jeg til piggdekk. Å sykle på vinterføre gikk som en drøm. Dessuten var det god plass, ettersom antall syklister på veien var halvert sammenlignet med de beste godværsdagene. Sykkelglede kan være så mangt, noen liker å sykle selv, mens andre koser seg med sykkel på tv. Blodfans møter sågar opp der de store mesterskapene foregår. Som under Tour de France, eller Sykkel-VM i Bergen i september.

Hege er utdannet journalist og jobber som Social Media Manager i Posten Norge. Opprinnelig mosjøværing, men bor i Oslo. Hege ser med skråblikk på våre frimerkeutgivelser.

Noen du mangler?

Vi hjelper deg gjerne med å komplettere din Norgessamling, og viser deg hvor i Norgesalbumet frimerkene skal stå!

I de to foregående utgavene av Frimerkeposten tilbød vi frimerkene som er avbildet på de første sidene i Leuchtturms Norgesalbum. I denne utgaven tilbyr vi frimerkene på side 3, 4 og 4 A i albumet. For å gjøre det enkelt, har vi avbildet albumsidene med frimerker. På bildet har vi så gitt hvert frimerke et nummer, som du vil finne igjen på bestillingskupongen i bladet. På denne måten kan du være trygg på at frimerkene settes på rett sted i albumet.

Flere av frimerkene i dette tilbudet har vi kun i et begrenset antall, og må derfor ta forbehold om at vi kan bli utsolgt.

Du har kanskje ikke et Norgesalbum ennå? Benytt anledningen og bestill ditt eksemplar av bind I (1855-1979) i dag!

Bestill på **posten.no/frimerkebutikken** eller på vedlagte kupong.

NORGE

1876/82

Bruksmerker «Skravert Posthorn» i boktrykk — Definitive Series "Shaded Posthorn" printed in typography

Nyt Myntfot:
100 Øre = 1 Krone

New Currency:
100 Øre = 1 Krone

1877 — 1 — brungrå / brown-grey

1877 — 2 — gulorange / yellow-orange

1877 – Plate I — 3 — ultramarin / ultramarine

1878 – Plate II — 4 — ultramarin / ultramarine

1878 – Plate III — 5 — Preussisk blå / Prussian blue

Lille verdiaffer – 1879 – Small digit — 6 — ultramarin / ultramarine

1877 – Plate I — 7 — karminrosa / carmine-rose

1878 – Plate II — 8 — rosa / rose

1878 – Plate III — 9 — karmin / carmine

1882 — 10 — rosa / rose

1877 — 11 — gulgrønn / yellow-green

1876 — 12 — rødbrun / red-brown

1877 — 13 — matt fioletl / dull violet

1878 — 14 — blågrønn / blue-green

1877 — 15 — rødbrun / red-brown

1878 — 16 — blå / blue

1878
Bruksmerker «Kong Oscar II.» — Definitive Series "King Oscar II"

17 — Kr. 1.00

18 — Kr. 1.50

19 — Kr. 2.00

1877/78 Posthorn (skravert)

1	NK 22	1 øre	120,-
		- samme, stemplet	55,-
2	NK 23	3 øre stemplet	250,-
3	NK 24 Ia	5 øre ultramarin, stående vm.	3 500,-
		- samme, stemplet	160,-
4	NK 24 IIa	5 øre ultramarin, liggende vm.	950,-
		- samme, stemplet	90,-
5	NK 24 IIIba	5 øre prøyssisk blå, stemplet	200,-
5	NK 24 IIIbb	- samme, oppgravert klisjé, stemplet	200,-
6	NK 35	5 øre ultramarin, liggende vm., oppgravert verdisiffer, stemplet	675,-
7	NK 25 Iy (I)	10 øre karminrosa, stående vm. I, stemplet	25,-
8	NK 25 Ix (II)	10 øre rosa, liggende vm. I, tynt papir, stemplet	100,-
9	NK 25 II (III)	10 øre karmin, liggende vm. I, oppgravert klisjé, stemplet	20,-
10	NK 36	10 øre rosa, liggende vm. II. stemplet	475,-
11	NK 26	12 øre stemplet	150,-
12	NK 27	20 øre stemplet	80,-
13	NK 28	25 øre stemplet	1 000,-
14	NK 29 b	35 øre blågrønn	675,-
		- samme, stemplet	100,-
15	NK 30	50 øre stemplet	95,-
16	NK 31	60 øre	1 600,-
		- samme, stemplet	75,-

1882/83 Posthorn (21 mm.)

20	NK 41	3 øre stemplet	145,-
21	NK 42 IbX	5 øre grønn, liggende vm. II, stemplet	20,-
22	NK 42 II	5 øre grønn, vm. III, stemplet	15,-
23	NK 37 I	10 øre rosa, elektrotypi, liggende vm. II, stemplet	375,-
24	NK 37 II	10 øre rosa, elektrotypi, liggende vm. II, sterkt oppgravert, stemplet	65,-
25	NK 38 xX	10 øre karminrosa, elektrotypi, liggende vm. II, stemplet	20,-
26	NK 43 aX	10 øre karmin, stereotypi, liggende vm. II, stemplet	10,-
27	NK 44	12 øre olivengrønn, stemplet	2 800,-
28	NK 45 I	12 øre brun, stemplet	475,-
29	NK 45 II	12 øre oransjebrun	1 100,-
		- samme, stemplet	220,-
30	NK 39 Y	20 øre rødbrun, stående vm., stemplet	200,-
31	NK 40 Iax	20 øre blek ultramarin, elektrotypi, liggende vm. II, stemplet	225,-
32	NK 40 IIa	20 øre blå, elektrotypi, liggende vm. II, stemplet	190,-
33	NK 46 a	20 øre matt blå, stereotypi, klart trykk, vm. III, stemplet	230,-
34	NK 47	25 øre stemplet	225,-

1878 Kong Oscar II

17	NK 32	kr 1,00	1 300,-
		- samme, stemplet	90,-
18	NK 33	kr 1,50	1 950,-
		- samme, stemplet	325,-
19	NK 34	kr 2,00	1 450,-
		- samme, stemplet	185,-

1888 Provisorisk utgave

35	NK 48 I	2 på 12 øre brun	40,-
		- samme, stemplet	20,-
36	NK 48 II	2 på 12 øre oransjebrun	25,-
		- samme, stemplet	20,-

NORGE

1882/88

Bruksmerker «Uskravert Posthorn» i boktrykk — Definitive Series "Unshaded Posthorn" printed in typography

Rammehøyde 21 mm — Height of frame 21 mm

1883 — 20 — orange / orange

1883 – Plate I — 21 — grønn / green

1885 – Plate II — 22 — grønn / green

1882 – Plate I — 23 — rosa / rose

1882 – Plate II — 24 — rosa / rose

Vannm. II – 1882 – Wmk. II — 25 — karmінrosa / carmine-rose

1884 — 26 — karmin / carmine

1884 — 27 — matt oliungrønn / dull olive-gr

1883 – Plate I — 28 — brun / brown

1884 – Plate II — 29 — oranjebrun / orange-brown

1882 — 30 — rødlig brun / reddish brown

1883 – Plate I
Vannm. II – Wmk. II — 31 — blek ultramarin / pale ultrame

1883 – Plate II
Vannm. II – Wmk. II — 32 — blå / blue

1885 — 33 — mattblå / dull blue

1884 — 34 — matt fiolett / dull violet

Provisorier — Provisional Overprints

1888 — 35 — brun / brown

1888 — 36 — oranjebrun / orange-brown

NORGE

1876/82

Bruksmerker «Skravert Posthorn» i boktrykk — Definitive Series "Shaded Posthorn" printed in typography

1877 – Plate I — 37

1878 – Plate II — 38

1878 – Plate III — 39

1876 — 40

1882/88

Bruksmerker «Uskravert Posthorn» i boktrykk — Definitive Series "Unshaded Posthorn" printed in typography

Rammehøyde 21 mm — Height of frame 21 mm

1883 – Plate I — 41

Vannm. I – 1883 – Wmk. I — 42

1885 — 43

1882 Ligg. vm. – Wmk. sideways — 44

1883 – Plate I Vannm. I – Wmk. I — 45

1883 – Plate II Vannm. II – Wmk. II — 46

1883 – Plate II Vannm. II – Wmk. II — 47

1883 – Plate II Ligg. vm. I – Wmk. I sideways — 48

1883 – Plate II Stående. vm. I – Wmk. I upright — 49

Uklart trykk – 1885 – Blurred print — 50

1877/78 Posthorn (skravert)

37	NK 24 Ib	5 øre blå, stående vm., stemplet	430,-
38	NK 24 IIb	5 øre matt blå, liggende vm., stemplet	900,-
39	NK 24 IIIaa	5 øre ultramarin, liggende vm., stemplet	310,-
39	NK 24 IIIab	- samme, oppgravert klisjé, stemplet	220,-
40	NK 29 a	35 øre sjøgrønn, stemplet	1 600,-

1882/83 Posthorn (21 mm.)

41	NK 42 IaX	5 øre olivenaktig grågrønn, vm. II, stemplet	320,-
42	NK 38 y	10 øre karminrosa, vm. I, stemplet	*)
43	NK 43 bX	10 øre anilinrød, stereotypi, vm. II, stemplet	10,-
44	NK 39 X	20 øre rødbrun, liggende vm. I, stemplet	145,-
45	NK 40 Iay	20 øre ultramarin, elektrotypi, liggende vm. I, stemplet	*)
46	NK 40 Ib	20 øre matt blå, elektrotypi, liggende vm. II, stemplet	1 600,-
47	NK 40 IIbx	20 øre prøyssisk blå, elektrotypi, liggende vm. II, stemplet	210,-
48	NK 40 IIbyX	20 øre prøyssisk blå, elektrotypi, liggende vm. I, stemplet	1 250,-
49	NK 40 IIbyY	20 øre prøyssisk blå, elektrotypi, stående vm.I, stemplet	1 150,-
50	NK 46 b	20 øre mattblå, stereotypi, uklart trykk, vm III, stemplet	190,-

Frimerkene tilbys med forbehold om at vi kan bli utsolgt.
*) Ikke på lager

Foto: Wikimedia Commons / Public Domaine

KONG OSCAR II

(1829-1907)

UNIONSKONGE: Kong Oscar II ble konge av Norge og Sverige da broren, Kong Carl, døde i 1872. Ingen av de norsk-svenske kongene var mer i Norge enn Oscar II, og han både skrev og snakket godt norsk. Samtidig var stadig flere misfornøyde med at Norge var den svake parten i en union med et annet land. De ville at Norge skulle bli selvstendig, og så på kongen som en representant for svenske interesser.

Stemningen mellom Norge og Sverige ble stadig mer anstrengt. Til slutt var det den såkalte "konsulatsaken" som veltet unionen. Kong Oscar nektet å underskrive en lov som ga Norge et eget konsulatvesen, og Regjeringen gikk derfor av i protest. Kong Oscar klarte ikke å få i stand en ny norsk regjering. Det å utnevne en regjering er en av de viktigste oppgavene kongen har, og siden han ikke klarte det, mente Stortinget at han ikke lenger var Norges konge og at unionen med Sverige kunne oppløses.

Bestemmelsen om å oppløse unionen ble tatt 7. juni 1905. Sverige ville ikke gå med på dette uten videre, og krevde at det norske folket skulle si sin mening i en folkeavstemning. Den fant sted i august. 368 392 personer stemte for unionsoppløsningen, mens 184 personer stemte mot. Unionen mellom Norge og Sverige ble så oppløst, og Oscar II ble vår siste unionskonge.

KILDE: SNL.NO

POSTAGE
AUTHENTICATED
WORPENCE

Kostbart

I desember 2016 ble den 46 gram tunge trykkplaten i kobber solgt for 11,9 millioner kroner.

Ved frimerkeutstillingen EUROPHILEX i London i mai 2015 kunne man se den originale trykkplaten som ble brukt til å trykke de berømte POST OFFICE-merkene fra Mauritius i 1847. På auksjonen 1. desember i fjor solgte David Feldman i Genève trykkplaten for 11 953 000 kroner. For denne summen fikk kjøperen med seg en 1,1 mm tykk kopperplate på 81,05 x 60,6 millimeter som veier 46 gram.

Trykking

Avgjørende for prisen var at gravøren Joseph Osmond Barnard (1816-1865) i 1847 graverte klisjéen til 1 penny-merket oppe i platens venstre hjørne og klisjéen til 2 pence-verdien oppe til høyre. Det ble trykt 500 eksemplarer av hvert merke med platen. Dette var ikke bare de første frimerkene kolonien Mauritius utga, men også de første frimerkene som ble utgitt av noen engelsk koloni overhodet. Det finnes i dag bare 26 anerkjent ekte eksemplarer av disse merkene. I 1993 solgte Feldman et ustemplet eksemplar av hver verdi for til sammen 17,5 millioner kroner.

I London 1912

Forrige gang platen ble vist offentlig var også i London, men da i mai 1935. Etter dette forsvant den. Første gang trykkplaten ble

Gravert originalklisje for 2 pence-verdien.

1) Gravøren Joseph Osmond Barnard (1816–1865).
2) Regningen fra Barnard viser at Posten på Mauritius tapte 3 pund og 15 shilling på å gi ut POST OFFICE-merkene.
3) Trykkplaten til POST OFFICE-merkene.

Da trykkplaten dukket opp i 1912, ønsket både Colonial Office og myndighetene å få den returnert til Mauritius, ettersom de anså den for å være offentlig eiendom.

borte var like etter at den hadde blitt brukt til frimerketrykkingen i 1847. Den dukket først opp igjen i London i 1912. Eier skal da ha vært barnebarnet til Sir William Maynard Gomm (1784-1875), som var engelsk guvernør på Mauritius da frimerkene ble utgitt. Trykkplaten ble vist til blant andre kong George V, jarlen av Crawford og kunsthandleren Henry Duveen, men ingen var interessert i å kjøpe den.

Offentlig eiendom?

Det er ikke så rart at de mest seriøse samlerne i begynnelsen av 1900-tallets England ikke ville kjøpe. Da trykkplaten dukket opp i 1912, ønsket både Colonial Office og myndighetene å få den returnert til Mauritius, ettersom de anså den for å være offentlig eiendom. I 1913 oppnevnte den daværende guvernøren på Mauritius, Sir John Chancellor, en kommisjon som fikk i oppgave å etterforske «tyveriet av den graverte trykkplaten for Mauritius' frimerker fra 1847». Tross flere møter og redegjørelser fra personer som var, eller hadde vært, ansatte i Posten på Mauritius, ga arbeidet i kommisjonen ikke noe entydig resultat.

Saken ble avsluttet med et brev til The Royal Philatelic Society, der de aktuelle myndighetene gjorde det klart at man ikke kom til å forfølge saken videre. Grunnen til denne litt utilfredsstillende avslutningen på saken, var kanskje at man raskt

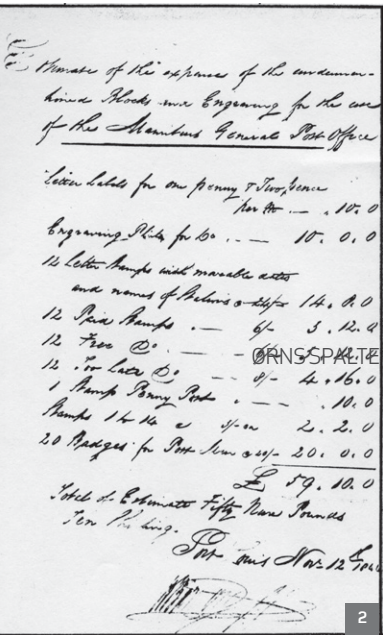

2

3

ØRNS SPALTE MAURITIUS

nærmet seg første verdenskrig og myndighetene hadde annet å tenke på enn en liten kopperplate.

I Berlin

Til tross for usikkerheten rundt eiendomsretten i årene etter 1912, samt det faktum at noen seriøse samlere valgte å «holde seg unna», fantes det andre som kjøpte. En av de første som disponerte platen var trolig frimerkehandleren Nevile Lacy Stocken (1871-1943). Platen byttet eier flere ganger og ble utstilt både i London og i New York. Til og med det tyske postmuseet i Berlin skal ha vært villig til å betale datidens 2 500 engelske pund for kopperplaten. Men tilbudet var trolig ikke tilstrekkelig fristende for den daværende eieren.

Bombay-brevet ble solgt for 21 732 500 kroner hos David Feldman 1. desember 2016.

TIL BOMBAY

SJELDENT BREV: Vi kjenner bare to brev med flere enn ett POST OFFICE-merke. Den ene er «Bordeaux-brevet» Feldman solgte i 1993 for 32 145 400 kroner, og det andre er et brev sendt til Bombay med to 1 penny-merker. Det sistnevnte skal være blitt funnet i en indisk basar og kjøpt for 5 rupies i 1897. I 1917 kjøpte storsamleren Alfred Lichtenstein brevet. Det ble værende lenge i Lichtensteins egen samling og deretter i hans datter Louise Boyd-Dales samlinger. Hos Feldman ble brevet solgt for 21 732 500 kroner 1. desember i fjor.

Hverken Duveen (f.v.), jarlen av Crawford eller kong George V ville kjøpe trykkplaten.

Bordeaux-brevet ble solgt hos Feldman i november 1993 for 32 145 400 kroner.

WEILL OG KANAI

SAMLERBREV: Da Kanai bygget opp sin Mauritius-samling, ville han selvsagt ha «Bordeaux-brevet» med begge verdier av POST OFFICE utgaven med i samlingen sin. Objektet var da eid av de velkjente handlerbrødrene Weill i New Orleans, og disse ønsket ikke å selge. Da Boyd-Dale samlingen skulle selges i 1968, ble Bombay-brevet tilbudt. Brødrene Weill sa da til Kanai at dersom de fikk kjøpe Bombay-brevet, kunne Kanai få kjøpe Bordeaux-brevet fra dem - og slik ble det. Kanai holdt seg unna Bombay-brevet ved Boyd-Dale-auksjonen og fikk i stedet sitt Bordeaux-brev.

Vi vet at Sidney Loder (1867-1944) eide platen da han solgte sin frimerkesamling i 1925. Han skal imidlertid ha ventet til 1928 med å selge klenodiet. Trykkplaten ble vist igjen på utstillingen IPOSTA i Berlin i 1930, og da stilt ut i et spesielt bevoktet hvelv sammen med andre filatelistiske klenodier, deriblant det svenske fargefeil-trykket «gul 3-skilling».

Tobakksfabrikanten

Omtrent på samme tid som platen ble vist i Berlin, ble den solgt av firmaet H. R. Harmer i London til tobakksfabrikanten og storsamleren Maurice Burrus (1882-1959). Han viste den fram en siste gang på utstillingen The Royal Philatelic Society arrangerte i London 1935.

Burrus døde i 1959 og etterlot seg fantastiske samlinger fra nær sagt alle verdens områder. Hans innholdsrike samling Mauritius gikk

Maurice Burrus (1882–1959).

Utstilt i bevoktet hvelv i Berlin. Trykkplaten i midten til venstre, Sveriges gule 3-skilling i midten til høyre.

under hammeren ved et salg Robson Lowe arrangerte på Piccadilly Hotel i London 1. oktober 1963. Fram til dette mente en del at Burrus eide trykkplaten, men da den ikke ble tilbudt ved auksjonen i London, spredte usikkerheten seg blant de frimerkeinteresserte.

Trykkplaten funnet

Da Feldman solgte japaneren Hiroyuki Kanais fantastiske Mauritius-samling i Genève i november 1993, var handleren Alain Von der Weid på plass. Han mente at trykkplaten aldri hadde forlatt familien Burrus, og Kanai-auksjonen ga inspirasjon til ny etterforskning.

Von der Weid tok ved flere anledninger kontakt med Maurice Burrus' to søskenbarn, Odile og Bernadette, men ingen kunne gi opplysninger om trykkplaten. Først etter Odiles død 29. november 2013 og en kontakt von der Weid fikk med Odiles bror Paul, kom avklaringen han hadde ventet på i drøyt 20 år. Platen fantes blant de gjenstander Odile hadde etterlatt seg. Den lå her, pakket inn i et lite papir med påskriften «Plaque oncle Maurice», samt en liten «O» for Odile.

Solgt i 2016

I familien Burrus var frimerkeinteressen forsvunnet med Maurice i 1959, men arvingene forsto at de hadde funnet en viktig filatelistisk og kulturhistorisk gjenstand. Firmaet David Feldman ble kontaktet, og her besluttet man å vise trykkplaten fram rundt om i verden. Da salgsbeslutningen var fattet, ble objektet markedsført av Feldman og utbudt på auksjonen i desember i fjor. Firmaet hadde selv antatt at objektets verdi lå på mellom to og tre millioner euro, men budgivningen stoppet ved 1,1 millioner euro. I tillegg kom kjøperprovisjonen på 20 prosent. I november 2007 ble både det røde og blå Mauritiusfrimerket stilt ut på frimerkeutstillingen Filos 2007 på Norges Varemesse.

ØRN GRAHM

er utdannet jurist, og er lidenskapelig interessert i frimerker. Han skriver om frimerker både i Norge og Norden, og hans artikler er også etterspurt i den engelskspråklige delen av frimerkeverdenen.

BOWIE

Royal Mail gir ut en serie frimerker for å minnes sangeren David Bowie. Seks frimerker viser ikoniske plateomslag fra artistens lange karriere. Dette frimerket viser platen «Heroes» fra 1977.

Foto: Birger Morken

F.v.: Frimerkedirektør Halvor Fasting, riksarkivar Inga Bolstad, frimerkekunstner Jørn O. Jøntvedt og statssekretær Bård Folke Fredriksen (H) presenterte frimerket til Riksarkivets 200-årsjubileum.

Eksklusiv

21. april fra 10-14 kunne man se en firetimers utstilling i Riksarkivets lokaler.

UTSTILLING: Den eksklusive utstillingen hadde fått tittelen Norske brev – fra det eldste til det nyeste. Det eldste brevet i Riksarkivet er pave Clemens IIs brev fra 1189 til norske biskoper, og det nyeste var førstedagsbrevet til frimerket som ble utgitt 21. april. Flere eksklusive brev ble vist i utstillingen, blant annet kong Christian IVs brev til sin stattholder i Norge i 1642, det som senere skulle hete Postens fødselsattest.

DET ÅRNÆR SÆ!

Fredrikstad filatelistklubb feirer byens 450-årsjubileum med en egen serie med personlige frimerker. Se den komplette samlingen på klubbens nettside, www.frefil.no

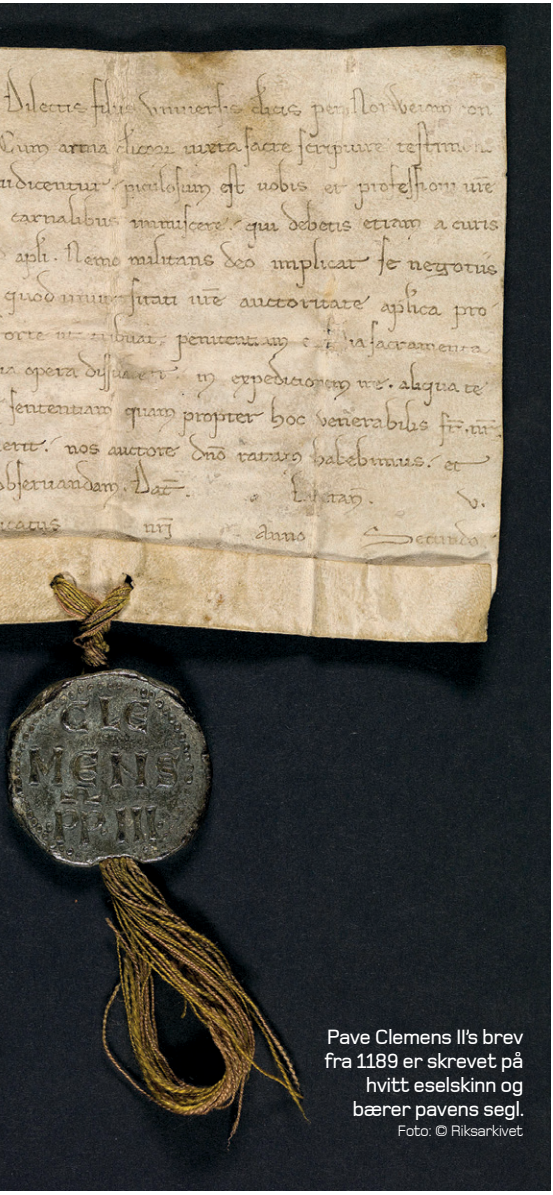

Pave Clemens II's brev fra 1189 er skrevet på hvitt eselskinn og bærer pavens segl.
Foto: © Riksarkivet

Dansk gullbryllup

10. juni 1967 giftet prinsesse Margrethe av Danmark seg med Henri Marie Jean André greve de Laborde de Monpezat.

MARKERING: Han ble etter bryllupet prins Henrik av Danmark. I år feirer paret gullbryllup, og 15. mai ble et dansk miniatyrark gitt ut for å markere begivenheten.

Nye postkort på Skibladner

Hjuldamperen Skibladner innledet årets turistsesong med to nye ferdigfrankerte postkort 26. mai.

De flotte kortene er ferdigfrankert for framsending i hele verden.

Postkort: kr 29 pr. stk.

Foto: © AS Oplandske Dampskibsselskap

Tenk grønt – også i 2017!

Temaet for Europafrimerka i fjor var «Tenk grønt!».

Også på årets utstillingskort vert vi minna på å tenkje grønt. I mai var Posten til stades på frimerkeutstillingar i både Essen og Tammerfors.

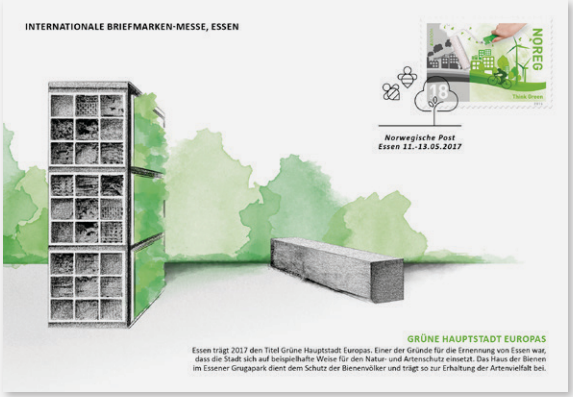

Essen har blitt tildelt «European Green Capital Award» for 2017. Ein av grunnane til at valet fall på Essen er innsatsen byen gjer for å verne om naturen og artsmangfaldet, som til dømes ved «Das Haus der Bienen» (Biehuset) i Grugaparken i Essen. Biene og heimen deira er motiv på både utstillingskortet og stempelet for Internationale Briefmarken-Messe i Essen.

Utstillingskort: kr 26,-

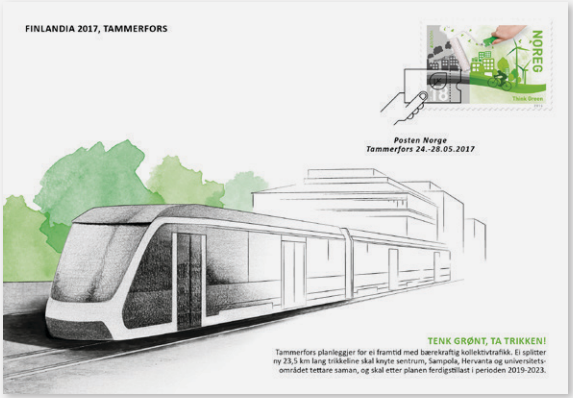

Tammerfors planleggjer for ei framtid med berekraftig kollektivtrafikk. Ei splitter ny 23,5 km lang trikkeline skal knyte sentrum, Sampola, Hervanta og universitets-området tettare saman, og skal etter planen ferdigstillast i perioden 2019-2023. Den nye trikken er motiv på utstillingskortet for Finlandia 2017 i Tammerfors, medan stempelet med billetten med lauvbladet symboliserer det miljøvenlege ved nettopp å velje trikken som reisemåte.

Utstillingskort: kr 26,-

Benytt bestillingskupongen eller kontakt oss på tlf. 23 14 78 70 eller e-post frimerketjenesten@posten.no

Illustrasjon: Anniken Riiser Hølbakken

Kun i abonnement

Fra og med utgivelsen i oktober 2017 fås disse samleproduktene kun i abonnement:

- Presentasjonsfolder 4-blokk frimerker
- Samlerblad frimerker
- Samlerblad førstedagsbrev

Sikre deg fremtidige utgaver, tegn et abonnement allerede nå!

Benytt bestillingskupongen eller kontakt oss på tlf. 23 14 78 70 eller e-post frimerketjenesten@posten.no

Nytrykk

NK 1708
Valøren 11,50 kr i serien Ville dyr i Noreg har kome i nytt opplag med trykningsdato 17.03.2017. Frimerka frå det nye opplaget vart første gong tekne i bruk 29.03.2017.

Merk: Frimerket kjem denne gongen ut på sjølvlimande papir, medan førsteopplaget vart gjeve ut på vanleg papir.

NK 1891
Valøren 70 kr i serien med Posthornfrimerker har også kommet i nytt opplag, med trykningsdato 12.12.2016. Frimerkene fra det nye opplaget ble første gang tatt i bruk 15.05.2017.

Det er ingen kjente endringer i papir / tagging fra foregående opplag.

Vil du være årsabonnent på nytrykk?
Ring oss på tlf. 23 14 78 70

Ta vare på samlingen din!

Variopermen er bestselgeren blant våre album.

Variopermen fra Leuchtturm Albenverlag har en enkel og praktisk ringbindløsning for innsetting av albumblader. Albumbladene kommer i flere forskjellige utforminger tilpasset ulike produkter og formater. Du kan velge mellom vanlig eller ekstra stor perm. Se bestillingskupongen for vårt tilbud av albumblader.

Bestill på **posten.no/frimerkebutikken** eller på vedlagte kupong.

De solide albumene har en enkel og praktisk ringbindløsning for innsetting av albumblader

Foto: © Colourbox

Kongelig feiring

10. mai ble kongeparets 80-årsdager offisielt feiret i Operaen i Oslo.

Regjeringens gave til kongeparet var en offisiell middag i Operaen. Foruten vår kongefamilie og regjeringen var også andre kongelige fra Europa til stede. Posten var på plass i Oslo sentrum denne dagen med en egen spesialstemplet konvolutt til arrangementet.

Pris: kr 80,-

Bestill på **posten.no/frimerkebutikken**
eller på vedlagte kupong.